

Cyrlometodejská kaplnka
v bazilike sv. Klementa v
Ríme.

La cappella dei Ss. Cirillo
e Metodio nella basilica
di S. Clemente a Roma.

The Chapel of SS. Cyril and
Methodius in the Basilica
of St. Clement in Rome.

RÍM

ROMA - RIVISTA CATTOLICA SLOVACCA

ROME - SLOVAK CATHOLIC REVIEW

SLOVENSKÝ KATOLÍCKY ČASOPIS

XVIth CENTURY'S SANCTITY IN ROME

The Catholic Reformation in the XVI th. Century, after Luther's storming of the Church through his rebellion, to the Christ's Bride has given again her glorious beauty; the beauty of the holiness.

As, in garden in the springtime, there are flowers perfuming the air, so the Eternal City was now wrapped round with the good and sweet scent of Christ.

The Saints of this Century in their mission are now mystics and practical as well, they reproduce in themselves the dynamic activity of Martha with the spiritual deepness of Mary.

Let us go now through the splendid Roman Renaissance's Basilicas, to find out these glorious pearls in the crown of sanctity of sixteenth Century.

In a shrine of Chiesa Nuova, founded by him, there is the body of Saint Philip Neri (1515-1595), born in Florence but now exalted as the "Apostle of Rome", and founder of the "Oratory and of the omonymous Congregation of secular priest known as "Oratorians". His life was remarkable for his devotion to the Blessed Sacrament and for the zeal for the salvation of souls. The Lord enriched him with gifts of profecy, of insight into souls and other supernatural powers.

His humble friend, Saint Felix of Cantalicio (1535-1587), a seet lay-brother capuchin, as such for forty years begged about Rome. His intimacy with Saint Philip Neri, and how, as the greatest of earthly blessings, they used to wish one another

"suffrerings for Christ", is proverbial His life was one austere penance and a cheerful piety, whence his nickname "Deo Gratias" (Thanks be to God). He rests now in the church of the Immaculate Conception, in Vittorio Veneto street.

The third friend in this triplet of saints was St. Charles Borromeo (1538-1584), the nephew of Pope Pius IV. He has done a glorious work, not in Milan only, but also in Rome where he is largely venerated with several Churches, in one of which there is his heart (St. Charles al Corso), in another (St. Charles ai Catinari) there is his Mitre. St. Praxedes Church was his Cardinal title and of St. Mary Major he was the Archpriest.

In the "Gesù" — chief church of the Society of Jesus in Rome, as in the World — is buried St. Ignatius of Loyola, canonized by pope Gregory XV in the year 1622. He is the glorious Founder of the Society of Jesus, so powerful in battling and rushing heretical impetus of the insurgent Lutherans and Calvinists in the XVI Century. Manifold were in Rome itself the works of piety and charity to which he gave an impulse. Working always for the greater glory of God, he passed away, with the name of Jesus in his lips.

This same church of "Gesù" was glorified with the presence of St. Francis Borgia (1510-1572), a son of the Duke of Gandia and a Grandee of Spain. In 1551 he entered, in Rome, the Society of Jesus, giving his life to study and prayer. He was made the third General of his Order, which he did much to consolidate and propagate. He died at Ferrara, while travelling on Embassy from Pope Saint Pius V.

The same Church "Gesù" was the religious home of St. Robert Bellarmine (1542-1621) who joined, when eighteen years old, the Society of Jesus. As a young man he held professorship of Greek, Hebrew and Theology in the Roman College which St. Francis Borgia had established. He was strenuous among all the others in defending the Church's doctrine against the Protestants. He was also zealous for the reform of morals within the Church. Cardinal in 1589, and Archbishop of Capua in 1602, he was recalled in Rome in 1605 and, in this City, he died in the odour of sanctity in 1621, being canonized in our Century.

With these Saints, and with several others great defenders of the Church who flourished here at "Gesù", under their common Motto: "Ad majorem Dei Gloriam", (To the greatest Glory of God), the Church of Rome, in this Century, saw the heresy arrested and in confusion.

Indeed, for the Church, they prepared a new christian Humanism.

In the next Issue we shall see many more glorious figures of sanctity in this same Century.

SOMMARIO

Peter C. Chiminelli: XVIth Century's Sanctity in Rome, p. 66 — Igino Giordani: Segno di contraddizione (continuazione), p. 67 — Rassegna slovacca, p. 67 — — ka: Appartamento Borgia, p. 69 — Voce del Papa (Omelia di Pio XII dopo la Canonizzazione di S. Maria Goretti), p. 71 — — ka: Udienze Pontificie, p. 72 — Cronaca di Roma, p. 74 — Juraj Gajdoš Breza: Oberammergau dopo 17 anni, p. 75 — Dr. Ernest Zátka: Padre Pio, sacerdote con le Stimate (fine), p. 77 — Rassegna cattolica, p. 77 — Paul Claudel: Kyrie eleison (poesia), p. 78 — Ján Domasta: Leggenda della morte di S. Cirillo, p. 79 — Notiziario dell'Ufficio Slovacco d'Informazioni (SIK), p. 80.

PETER C. CHIMINELLI

Vyvracanie námietok.

II. - Naproti tomu vidíme, že v srdci antickej civilizácie, v dobe keď sa najpevnejšie a najširšie organizovala, vytryskol duchovný, sociálny, náboženský rozhodný prúd, ktorý ju na ruby obrátil pôsobením síl nových, pôvodných, ktorých účinnosť stále ešte sa prejavuje. Prejavuje sa natoľko, že po devätnástich storočiach pociťuje sa potreba pustiť na ňu hordy profesorov, biričov a finančníkov.

Keď maloverní a skeptickí ľudia pozorujú v sakristii truhlu rozozratú červotočom, roztrhnutý obraz alebo vybledlú reverendu, môžu v tom podistým vidieť známky sveta, ktorý je na vymretie. Stačí však, aby sme reverendu vymenili za novú a sakristiu opatrili nábytkom slohu XX. storočia a tí istí ľudia povedú, že je to príliš veľký prepych. — Je to znak, že reakcia trvá, že nezanikla.

Nezanikla potiaľ, že všetci duchovia, ktorý neobmedzujú život na číry proces trávenia zahalený rúchom podľa módy a urýchlený smyselnou zábavou, ale pociťujú vzruch iných záujmov, bojujú dnes práve tak ako pred osemnástimi storočiami za a proti kresťanstvu. Sú dosiaľ vlády, ktoré mučia kňazov, zatvárajú kostoly a odopierajú slobodu katolíkom; prevádzajú totiž dielo protirevolučné, stavajú sana odpor silám, ktorými sú, ako sa im zdá, na živote ohrozovaní. Nevešajú sa tiene ani sa nestriela na vzdušné zámky ani sa navyháňajú z domu slabí starci. Neprechováva sa nenávisť ani sa nebojuje proti Cézarovi alebo Napoleonovi, pretože tí sú mŕtvi. Prechováva sa nenávisť a bojuje sa proti Kristovi, pretože on žije. A je stredom ustavičného sporu.

Je tu útočník a je tu obránca. Ten, čo vypisuje tieto skutočnosti, je posledný zo sta tisíc kresťanov, ktorí museli v každej dobe odrážať útoky odporcov, ktorí — nezabúdajme — sú po-

Slovenský misionár vdp. Fr. C. Babulik (vpravo)
na audiencii u sv. Otca.

Zrušenie Grécko - katolíckej Cirkvi na Slovensku. Na nátlak komunistickej vlády sišlo sa koncom apríla t. r. niekoľko gr. kat. kňazov a laikov v Prešove a vyhlásilo, že Grécko-katolícka Cirkev na Slovensku prestáva jestvovať, nakoľko jej príslušníci vracajú sa do lona pravoslávnej Cirkvi, od ktorej boli po niekoľko storočí násilne odtrhnutí. Najdôstojnejší páni biskupi Pavol Gojdič a Bazil Hopko ako aj celý rad kňazov, ktorí prešovské vyhlásenie nevzali na vedomie a ostali verní Rímu, boli uväznení alebo odvlečení na neznáme miesta, najpravdepodobnejšie do Ruska. Osirelý prešovský prestol bol obsadený pravoslávny biskupom.

Položenie Rímsko-katolíckej Cirkvi. Položenie Rímsko-katolíckej Cirkvi na Slovensku sa so dňa na deň zhoršuje. Slovenskí biskupi už od Veľkej noci nemôžu slobodne zastávať svoj úrad a konať verejnú bohoslužbu. Niektorí sú dokonca väznení vo vlastných rezidenciách, kým iní môžu ešte kedy-tedy vyjsť len v sprievode tajnej polície. Biskupské kancelárie sú v rukách komunistických agentov, ktorí kontrolujú korešpondenciu. Tajná polícia má obsadené všetky biskupské budovy a bedlivo ich stráži. Desiatky farárov a rehoľníkov, ktorí ostali verní sv. Stolicy, upia v koncentračných táboroch, kým takzv. vlasteneckí kňazi pracujú horlivo na tom, aby aj Rímsko-katolícka Cirkev na Slovensku odtrhla sa od Ríma a začlenila sa pod moskovského patriarchu.

Nový úrad Slovenskej Ligy v Amerike. Na XXXI. kongrese Slovenskej Ligy v Amerike, ktorý sa konal v dňoch 23.-24. mája v Clevelande a mal krásny i úspešný priebeh, bol zvolený tento nový úrad: predseda, Filip A. Hrobák; podpredseda, Martin Slimák; zapisovateľ Dr. František Hrušovský; účtovník, František Gurčák; pokladník Stefan J. Skríba. Adresa nového predsedu je: Filip A. Hrobák, P. O. Box 150. Middletown, Pa., U. S. A.

Mr. J. C. Sciranka.

Dvojaké strieborné jubileum redaktora J. C. Sciranka. Redaktor « Slováka v Amerike » p. Ján C. Sciranka dožil sa v tomto Svätom roku so svojou milou manželkou Annou dvojakého strieborného jubilea, ktoré boli veľmi skvelo oslávené jednak v Passaicu, kde Scirankovci žijú, a jednak v New Yorku, kde ich početní priatelia a ctitelia usporiadali na ich počesť veľkolepý banket. Poprední činitelia slovenského verejného života v Amerike i iných štátoch poslali juhujúcejmu slovenskému novinárovi srdečné blahoželaniam.

Púť SSK v Ríme. V piatok 28. júla t. r. prišla do Ríma púť Sdruženía slovenských katolíkov v Amerike. Priviedol ju vdp. Pavol M. Pekárik, hl. duchovný SSK a správca slovenskej osady v Emmauz, Pa. Púť sa zdrží v Ríme niekoľko dní a po vykonaní jubilejných pobožností bude prijatá sv. Otcom Píom XII. na osobitnej audiencii Medzi pútnikmi je aj náš dobrý priateľ p. Jozef Gondár z New Yorku. P. Gondár reprezentuje osadu sv. Jána Nepomuckého, ktorej duchovným správcom je osv. Msgr Stefan J. Krasula.

Prvá slovenská organizácia v Austrálii. Krajania žijúci v Austrálii založili si v apríli t. r. « Sdruženie austrálskych Slovákov », ktoré je prvou slovenskou organizáciou na piatom kontinente.

hrúžení tiež v životodárnom ovzduší plného kresťanstva a užívajú jeho dobrodenia ako námesačníci užívajú dobrodenia slnka.

Zisťujúc hranice protikladu s antickým svetom, napísal som v knihe « Prvá kresťanská polemika »: « Rodiace sa náboženstvo naráňa vo svojom vývoji na rôzne prekážky: 1) ako cirkev utkáva sa so štátom; 2) ako viera s filozofiou; 3) ako jednobožstvo s modlárstvom; 4) ako kresťanstvo so židovstvom; 5) ako ortodoxia s gnosticizmom ».

Vymedzený okruh ostáva z veľkej časti rovnaký, lenže sa rozšíril a zhoršil. Dalej trvá pohanský štát, protikresťanská filozofia, modlárstvo pozemských vecí a teosofický zmätok neognosticizmu. V niektorom smere trvá, ale ako protivník veľmi oslabený — židovstvo.

Tieto kontrasty, ku ktorým súčasná civilizácia prispieva inými, vytvoruje smutnú nevyhnutnosť, v ktorej sa stále usku-točňuje prorocstvo Kristovo, podľa ktorého evanjelium je kvasom odporu, čepeľou vbodnutou do živého srdca ľudstva, pôsobiacou nepretržité krvácanie rany; takže kresťanstvo ostalo ustavičným dobývaním každého dňa s obetmi a víťazstvami, s krvou nie vždy len obrazne vyliatou, s ranami duchovnými a nezriedka telesnými v neskrutenom zápase bez prímeria; každá piad' zeme stála mnoho sĺz a potu a každá korisť duší bola násilným porušením sväzkov rasových, rodinných, tradičných, dejinných, záujmových a citových a naproti tomu každé odpadlivosť bolo mrzačením živého mäsa božského tela, ktorým je Cirkev. Dejiny kresťanstva sa najviac hemžia šibenicami; počínajú sa krížom! Všetky podradné režimy usilovali sa iba odškodiť za svoju zbabelosť tým, že znovu tupily, prenasledovali Krista v Cirkvi, používajúc proti nej mečov a pištolí, pretože je bezbranná!

A dramatický osud tkvie v jej tele, pretože sa nemôže smieriť so svetom, súc jeho popieraním; buď si ho podrobuje, alebo je ním podrobovaná; nie je strednej cesty, pretože obe bojujú podľa rozkazov dvoch mocí nesmieriteľných: Krista a Satanáša.

« Kto je blízko meča, je blízko Boha », videl na vlastné oči Ignác Bohonosce, keď desať vojakov krutejších nad leopardov ho vlieklo do rímskeho cirku. Rasa leopardov nevyumrela a stále sužuje tých, čo sú na pochode do Ríma; avšak ani rasa bohonoscov nevyumrela; a keď dnes neužívajú cirkov s davami zhovadilých proletárov a s radami vykrmených senátorov a chlipných matron rozložených v polkruhu okolo plechavého cisára, bujnejú za to v plnej sile náhražky, ktorých krutosť, i keď je menej nápadná, je za to podstatnejšia. A viera nie je ani dnes kurulským kreslom, do ktorého si možno sadnúť, ale nástrojom — ak je to dovolené — k mučeniu.

A tak dialektika kresťanstva ukladá stály zápas. Kto nestrpí útoky na svoju vieru, ale vracia rany, je bez ďalšieho odsúdený väčšinou protivníkov: pretože — ako napísal Manzoni v predhovore ku « Katolíckej morálke » — hovoriť o dogmách, obradoch, sviatostiach s úmyslom potierať vieru, nazýva sa filozofiou; hovoriť o nich na jej obranu, nazýva sa zabrádať do teologie, robiť zo seba askétu, kazateľa »; lenže, pravda, týchto prídomek sa užívalo v dobe slušných literárnych mravov, kým dneská obrana viery nazýva sa « klerikálnou nehanebnosťou » a mlčanie sa berie za zámienku, aby sa po ostatných mohlo hodiť obvinením zo zbabelosti.

(Pokračovanie)

Igino Giordani.

BORGIOVSKÝ BYT VO VATIKÁNE

Borgiovský byt (Appartamento Borgia) dostal meno podľa pápeža Alexandra VI., pochodiacieho z rodu Borgiov (1492-1503), ktorý si ho vybral za rezidenciu. Od XVI. storočia nebol viac obývaný a pomaly pustol, kým pápež Lev XIII. koncom minulého storočia nedal ho starostlivo a vkusne obnoviť Ludovítovi Seitzovi a otvoril ho verejnosti.

Borgiovský byt pozostáva zo šiestich veľkolepých klenutých siení, osvetlených križovými oknami, ktoré hľadia do dvora Belvedere. Prvé dve siene, do ktorých vkročíme, nachodia sa v Borgiovskej beži, ktorú k budove Mikuláša V. pristaval z bezpečnostných dôvodov pápež Alexander VI. K spomenutým šiestim sieňam patrí aj niekoľko menších miestností, ale tie nie sú všetky prístupné návštevníkom.

Hlavný význam Borgiovského bytu spočíva v jeho štukovej a freskovej výzdobe, ktorú v rokoch 1492-1495 previedol za pomoci niekoľkých žiakov perugijský maliar Bernardino di Betto Bardi, zvaný il Pinturicchio, alebo tiež pre hluchotu il Sordicchio. Je to výzdoba celkove veľmi nádherná a umelecky hodnotná, ktorú najmä teraz, po zavedení elektrického osvetlenia možno v plnej miere oceniť.

Prehliadka jednotlivých siení, ktoré sú pomenované podľa námetov, zobrazených v klenbových lunetách, začína sa od poslednej, nazvanej, Sieň pápežov, ktorá je zo všetkých najväčšia a slúžila za predsieň celého bytu.

I. Sieň pápežov alebo Predsieň (Sala dei Pontefici - Anticamera). - Táto prvá sieň, predchádzajúca vlastný pápežský byt, bola používaná pre recepcie a rozličné slávnosti tak cirkevného ako aj svetského rázu. Pôvodne mala drevenú povalu, ktorá na sviatok Sv. Petra a Pavla roku 1500 sa zrútila a len len že nezabila pápeža, ktorý v tej chvíli práve poskytoval audienciu. Pápež Lev X. dal sieň zaklenúť a ozdobiť Raffaelovým žiakom Giovanni da Udine a Perinovi del Vaga, ktorí uprostred štúk a grotesiek namalovali v rôznotvarých geometrických poliach znamenia zvieratníka a symboly v staroveku známych obežník: Jupitera na voze, ťahanom orlami, Marsa na voze, ťahanom koňmi, Venušu na voze, ťahanom holubicami, Merkúra na voze, ťahanom kohútmi, Dianu (Mesiace) na voze, ťahanom nymfami, Saturna na voze, ťahanom drakmi a Apolóna (slnce) na voze, ťahanom štyrmi koňmi.

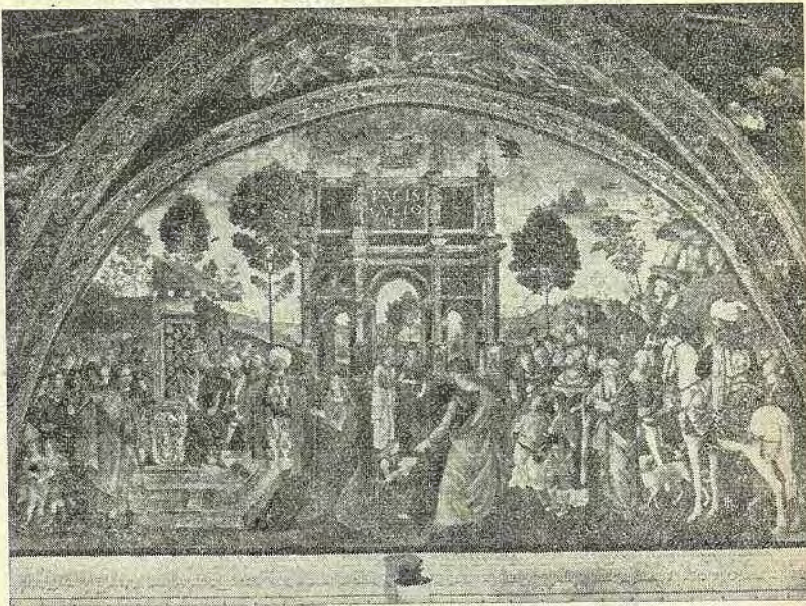
V lunetách, ozdobených mušľovitými okrasami, boli pôvodne historické maľby zo života rozličných významnejších pápežov, ako o tom svedčia latinské nápisy na ich temene.

Na stenách je šesť vzácných flámskych arsov zo XVI. storočia, predstavujúcich grécku báju o Kefalovi a Prokríde. Medzi oknami sú intarziované dvere s biblickými výjavmi; je to moderná reprodukcia jedných zo dvier kostola Sv. Petra v Perugii, ktoré vyhotovil Damián z Ber-

gama. Pri stene oproti oknu vidíme mramorové poprsie Leva XIII. od Jozefa Ugoliniho a uprostred siene starodávnu bazaltovú nádrž. Okolo stien sú starodávne zbrane a brnenia. Nezodpovedá pravde, že by armatúra pri ľavej stene bola patrila Júliovi II. a armatúra pri pravej konnetabľovi Karolovi de Bourbonne, ktorý roku 1527 vyplenil Rím a zahynul pri obliehaní Svätoanjelského hradu.

II. Sieň Tajomstiev viery (Sala dei Misteri della Fede) má nádhernú klenbu, rozdelenú oblúkom na dve časti. V tondách (oblinách) sú polopostavy starozákonných prorokov (Malachiáš, Sofoniáš, Micheáš, Joel, Dávid, Salamún, Izaiáš a Jeremiáš) s heslami, vzťahujúcimi sa na maľby v lunetách, ktoré predstavujú Tajomstvá viery, t. j. hlavné udalosti zo života Krista Pána a Panny Marie. Začínajú sa na stene oproti oknu a znázorňujú: **Zvestovanie Panny Marie, Narodenie Krista Pána, Troch Kráľov, Zmŕtvychvstanie Krista Pána** (s veľkou podobizňou pápeža Alexandra VI., kľáčiaceho v ľavom popredí), **Nanebevstúpenie Pána, Soslanie Ducha Svätého a Nanebevzatie Panny Marie**. Popri stenách sú maľované skrine s bohoslužobnými predmetmi a poprsie Pinturicchia, ktoré vyhotovil Guido Galli.

III. Sieň Svätých (Sala della Virtú dei Santi). — Táto sieň je najväčšou a najkrajšou dielom Pinturicchia. Na klenbe je vymaľovaná egyptská bája o Iside, Osirisovi a býkovi Apisovi (zrejma narážka na borgiovský znak, ktorý má v jednej polovici zlatého býka v modrom poli a v druhej polovici tri modré pruhy na zlatom pozadí). V tonde nad vchodom je Panna Maria s čítajúcim Ježiškom v kruhu cherubínov (nezodpovedá pravde legenda, podľa ktorej by mala

« Rozprava sv. Kataríny s mudrcami » od Pinturicchia

byť Panna Maria podobizňou Júlie Farnese, domnejšej milej Alexandra VI).

Na východnej stene sú vyobrazené:

Príbehy čistotnej Zuzanny. — Dejiskom týchto biblických príbehov je rozkošná záhrada, oživená krasnou fontánou a množstvom najrozmanitejšej zveriny. V popredí sú dvaja chlípni starci, ktorí pokúšajú cudnú Zuzannu, manželku Joachimovu, dcéru Helekiášovu, ktorá ich oslnila svojou veľkou krásou, keď sa bola umývať vo fontáne. V ľavom pozadí je Zuzanna, ktorú odmietnutím dotieravej obžalovali z cudzoložstva, ako ju poviazanú vedú na popraviisko, ale ju zachráni šľachetný Daniel. V pravom úzadí je výjav, ako sú chlípni starci za svoje krivé svedectvo kameňovaní.

Legenda Sv. Barbory mučenicice. — Uprostred tejto kompozície týči sa veža zobrazená plasticke v čisto renesančnom slohu, do ktorej horlivý modloslúžobník Dioskur zatvoril svoju dcéru Barboru za to, že prijala kresťanstvo a nechcela sa vydať za pohana. Vľavo je výjav, ako ustrašovaná Sv. Barbora beží zo zázračne rozpuknutej veže pred hnevom svojho otca, ktorý ju prišiel sťat. Vpravo je Dioskur s vyťaseným mečom a dvoma sluhmi, ako vychodí z prázdnej veže a hľadá svoju dcéru. V ľavom pozadí zasa Sv. Barbora so svojou vernou priateľkou Sv. Juliánou utekajú do hôr, kým v pravom pozadí pastier, ktorý nevoľky prezradil Dioskurovi úkryt Sv. Barbory, za trest premení sa na kameň. — V lunetách na stene proti oknu:

Rozpráva Sv. Kataríny Alexandrijskej s pohanskými mudrcmi pred cisárom Maximinom. — Dej sa odohráva pod šírým nebom uprostred malebnej krajiny, ovládanej veľkolepým víťazným oblúkom (podobným oblúku Konštantínovmu v Ríme), nesúcim ako znak Borgiovského býka. V ľavom popredí je cisár Maximin, obkružený niekoľkými hodnosťarmi svojho dvora, pozorne sledujúci výklad krásnej kresťanskej panny, Sv. Kataríny Alexandrijskej, ktorá dokazuje ničotnosť pohanských bohov a pravdivosť Kristovho učenia. V pravom popredí skupina pohanských učencov a mudrcov chystá sa na obranu, chcúc podvrátiť tvrdenia Sv. Kataríny. Podľa mienky niektorých kritikov a historikov umenia zlatovlasá Sv. Katarína, oblečená do nádherného rúcha modrej a červenej farby (modrá a červená sú farby borgiovského znaku), má byť podobizňou dcéry Alexandra VI. Lukrécie Borgiovskej, kým obraz cisára Maximina má byť podobizňou Lukrécieinho brata Cézara. Orientálec, stojaci na ľavej strane trónu má predstavovať grécke knieža Andreja Paleologa a Turek na koni v pravom rohu (podľa iných Turek po pravej strane trónu) syna Mohameda II., ktorý žil v Ríme ako rukojemník pápežov, lež všetky tieto identifikácie nie sú dokázané. Naproti tomu je ustálené, že postavy za trónom v ľavom rohu sú podobizňami autora maľby Pinturicchia a staviťela svätopeterského chrámu Antonia da Sangallo st. (s uhlomerom v ruke).

Sv. pustovníci Anton Veľký a Pavol Théb-sky. — Sv. Anton Veľký a Sv. Pavol Théb-sky sedia pred čudne sa tyčiacimi skaliskami a po brat-

sky si rozdeľujú chlieb, ktorý im bol priniesol havran. Dvaja učenici na pravej strane divia sa zázraku, kým diabli v podobách svodných žien s netopierimi krídlami a rožkami na hlave prichodia pokúšať svätých pustovníkov. Zo skalísk vyčnieva hrbolatá haluz, na ktorej je pripevnený zvonec s dlhým povrazom. V úzadí sa vinie tichá a usmievavá krajina. — Na východnej stene:

Navštívenie Panny Marie. — Pred veľkolepou budovou sa Panna Maria stretá so Sv. Alžbetou, kým Sv. Jozef stojí v úzadí, opretý o pútnickú palicu. Pod arkádami budovy je niekoľko žien a dievčat, zamestnaných pradením a vyšívaním a Sv. Zachariaáš, modliaci sa z knižky. V úzadí je krásna krajinka, oživená zápasiacimi mládenkami a pocestnými. Freska je veľmi bohatá na farby a dýcha prudkým životom. V lunete obločuej steny je:

Mučeníctvo Sv. Sebastiana. — Podľa starej legendy táto udalosť je umiestnená na Palatíne. Po zalesnenom úbočí pahorku stúpajú chodci a jazdci a v diaľke vidíme Kolosseum a pravdepodobne staroveký kostol Sv. Jána a Pavla. Na Palatíne sa tyčia dva mramorové stĺpy; ku jednému z nich je priviazaný Sv. Sebastián, bývalý veliteľ telesnej stráže cisára Diokleciána. Je obnažený a prestrelený niekoľkými šípami. Na pravo i naľavo od neho stoja lukostrelci, vykonávajúci rozkaz svojho veliteľa, oblečeného na orientálny spôsob a sediaceho v pravom popredí. S neba sa spúšťa utešený anjelič v rozviaťom šate, aby do svojich nežných rúčok prijal a do večnej slávy odniesol dušu chrabrého kresťanského stotníka, ktorý radšej volil smrť, než by bol zradil svoju vieru a obetoval modlám. Popri stenách siene sú intarziované lavice, pochoďiace zo starej vatikánskej knižnice, ktorú zariadil pápež Sixtus IV. a usprodiadal chýrny humanista Bartolomej Sacchi, zv. il Platina. Tri flámske arasy pochádzajú zo XVI. storočia a predstavujú: Sv. Veroniku, Klaňanie sa pastierov Ježiškovi a Mystické zasnuby Sv. Kataríny Sienskej (strapec v rukách Ježišových symbolizuje Eucharistiu). Nad východnými dverami je plastický znak rodiny Borgia.

IV. Sieň slobodných umení (Sala delle Scienze e delle Arti Liberali) — Krížové klenba je bohato vyzdobená štukovými okrasami, medzi ktorými sa často opakuje borgiovský znak, t. j. zlatý býk. Na veľkom oblúku, ktorý delí klenbu na dve časti, sú zobrazené v osemhranných poliach biblické a historické námety, súvisiace s božskou a ľudskou spravodlivosťou. V prostrednom osemuholníku je Spravodlivosť s váhami a mečom. V bočných: Cisár Trajanus dáva zadostučinenie vdove, ktorej zabili syna (Cfr. Danteho Božskú komédiu, Očistec, X. spev); Spravodlivosť, rozdávajúca mitry, koruny a insignie. V ľavých bočných poliach: Anjeli zachraňujú spravodlivého Lota pred sodomskou pohromou a Jakub, vydávajúci počet zo šafárenia svojmu testovi Labanovi.

Prokračovanie)

— ka.

HLAS SV. OTCA

Sv. Maria Goretti, vzor kresťanskej čistoty.

Homília pápeža Pia XII.

Ctihodní bratia a milovaní synovia!

Milým riadením Božej Prozreteľnosti toto najvyššie vyzdvihnutie pokornej dcéry

ľudu bolo slávené za tohoto jasného večera slávnosťou, ktorá nemá páru a spôsobom dosiaľ jedinečným v cirkevných dejinách.

Na šírke a vznešenosti tohoto tajomného miesta (t. j. námestia sv. Petra), ktoré sa stalo svätým chrámom, s klenbou nebeskou oblohou, spievajúcou slávu Najvyššiemu.

Po tejto slávnosti ste tak túžili, prv ako by sme ju My boli ustanovili. Zúčastnili ste sa na nej obrovským množstvom veriacich, akého vôbec nebolo na iných kanonizáciách. A predovšetkým je akoby nariadená oslňujúcou jasnosťou a opojujúcou žiarou tejto ľalie, zahalenej purpurou, ktorú teraz s duševnou radosťou sme zapísali do soznamu svätých: malú a milú mučenicu čistoty, Máriu Goretti.

Prečo ste sa, milovaní synovia a dcéry, shromaždili v tak nespočítateľnom množstve na jej oslávení? Prečo, čítajúc alebo počúvajúc rozpravu o jej krátkom živote, tak podobnú jasnému vyprávaniu Evanjelia jednoduchosťou ťahov, farebnosťou prostredia, bleskurýchlou násilnou smrťou, ste dojatí až k slzám?

Prečo Mária Goretti získala tak rýchlo vaše srdcia, a to až tak, že sa stala vaším miláčkom, vaším benjaminom? Je teda v tomto svete, naočko prevrátenom a pohrúženom v rozkošníctve, nielen drobný zástup vyvolených, túžiacich po nebi a čistom vzduchu, ale je ich masa, nesmierne počet, na ktorý nadprirodzená vôňa kresťanskej čistoty pôsobí neodolateľným a sľubným kúzlom, kúzlom sľubujúcim a uisťujúcim.

Ak je pravdivé, že v mučeníctve Márie Goretti sa zaskvela nadovšetko čistota, v nej a s ňou triumfovaly aj ostatné kresťanské čnosti. V čistote bolo najzákladnejšie a najvýraznejšie potvrdenie dokonalej nadvlády duše nad hmotou.

V najvyššom hrdinstve, ktoré sa ukazuje akoby bez prípravy, bola útla a nežná láska, poslušná a činná voči svojim rodičom. Bola v ňom obeta v každodennej tvrdej práci; chudoba, chápaná podľa Evanjelia, a udržiavaná dôverou v Božiu Prozreteľnosť.

V jej najvyššom hrdinstve bola viera, pevne objímaná, a chcjúca poznať všetko lepšie. Ono sa stalo pokladom jej života, udržiavaného plameňom modlitby. Bola v ňom vrelá túžba po Eucharistickom Ježišovi, a konečne koruna lásky: hrdinské odpustenie vrahovi.

Všetky tieto čnosti tvoria dedinský veniec, ale tak milý Bohu, uvitý z poľných kvetov, ktoré

ozdobovali jej biely závoj pri prvom sv. prijímaní a potom jej mučeníctvo.

Takto tieto posvätné obrady svätorečenia sa konajú spontánne na ľudovom shromaždení za čistotu.

Ak na svetle každého mučeníctva škrvrna nepravosti robí horký kontrast, za mučeníctvom Márie Goretti sa nachádza aj pohoršenie, ktoré na začiatku tohoto storočia sa zdá byť neslýchaným. Takmer pred 50 rokmi, za často nedostatočného odporu dobrých, sprisahanie zlých mravov, používajúce knihy, obrázkové časopisy, divadlá, prednášky, módu, kúpališťa, sa pokúšalo podkopáť spoločnosť a rodiny, hlavne na škodu ženskej i tej najútlejšej mládeže.

O mládež, milovaní chlapci a dievčatá, zrenica očí Ježišových a Našich, povedzte, či ste rozhodnutí pevne odporovať s pomocou milosti Božej akémukoľvek útoku na vašu čistotu, keby sa a to niekto pokúsil?

A vy, otcovia a matky, pri pohľade na tento obrovský zástup, pred obrazom tejto mladistvej panny, ktorá svojím nepoškvrneným jasom uchvátila vaše srdcia, v prítomnosti jej matky, ktorá ju vychovala na mučeníctvo a neoplákavala jej smrť, hoci žila v trápení, a teraz sa dojatá skláňa a ju vyzýva, povedzte, či ste hotoví vziať na seba slávnostnú povinnosť bdieť, nakoľko to závisí od vás, nad svojimi synmi a dcérami, aby ste ich zachovali a zachránili pred toľkými nebezpečenstvami, ktoré ich obkľučujú, aby ste ich vždy držali vzdialených od miest, kde by si osvojili bezbožnosť a mravnú zvrhlosť.

A teraz vy všetci, ktorí nás počúvate, povzneste si hore srdcia! Ponad nezdravé močariská a bahno sveta sa vystupuje do neba nesmiernej krásy.

Nebo okúzľovalo malú Máriu. Nebo, kde chcela vystúpiť jedinou cestou, ktorá do neho vedie, cestou zbožnosti, lásky ku Kristovi, hrdinského zachovania Jeho príkazov.

Pozdravená buď ľúbezná a milá svätá! Mučienica na zemi a anjel v nebi, shliadni so svojej slávy na tento ľud, ktorý ňu miluje, uctieva, oslavuje a zveľbuje.

Tebe, mocnej pri Baránkovi Božom, sverujeme týchto svojich synov a dcéry tu prítomných a všetkých ostatných, ktorí sú s nami duchovne spojení. Oni obdivujú tvoje hrdinstvo, ale ešte viac chcú byť tvojimi nasledovníkmi vo vrúenej viere a nenarušenej čistote mravov.

Ku tebe sa utiekajú otcovia a matky, aby si im pomáhala vo vychovávateľskom poslaní. V tebe, prostredníctvom Našich rúk, nachádzajú útočisko deti a všetka mládež, aby bola ochraňovaná pred každou poškrvrnou a mohla kráčať cestou života vo veselosti a radosť čistých srdcom. Amen ».

PÁPEŽKÉ AUDIENCIE

Audiencia (z lat. *audire* počúvať, vyslušať, slyšať) je výsluch, alebo slyšanie, ktoré udeľuje pápež, panovník, hlava štátu, alebo vôbec vysokopostavená osoba tým, ktorí o to požiadali. Audiencie býcajú rozličného druhu a konávajú sa podľa zvláštnych, presne stanovených úkonov, nazvaných protokolom, ktorý môže byť v každej krajine iný.

Sv. Otec poskytuje audiencie trojakého druhu: súkromné, zvláštne čiže poloverejné a verejné. Na súkromných prijíma a vypočuje návštevníkov bez prítomnosti iných osôb, kým na zvláštnych, čiže poloverejných prijíma jednotlivcov i menšie skupiny návštevníkov v prítomnosti hlavného komorníka, prípadne iných dvoranov. Na verejných audienciách Sv. Otec, obkľúčený duchovnými i svetskými hodnosťarmi svojho dvora, prijíma väčšie skupiny ľudí, ale zpravidla nevypočuje každého. Obyčajne podáva však na pobozkanie rybárky prsteň, potom, si sadne na trón, povie príležitostný prejav a udelí návštevníkom svoje apoštolské požehnanie. Na audienciách u Sv. Otca sa obýčajne kľáči, ale môže sa aj stáť a podľa okolností prípadne aj sedieť, keď je návštevník na to vyzvaný. Co do obleku, odporúča sa pre duchovné osoby talár s pláštikom a pre svetské osoby slušné čierne šaty. Pre osoby, ktorým bola povolená súkromná audiencia, predpísaný je mužom frak alebo rovnošata a ženám dlhé čierne šaty bez výstrihu a čierny čipkový závoj na hlavu. Deti a mladé dievčatá môžu byť oblečené do bielych šiat. Rukavice sa na audienciu nenosia.

Kto sa chce dostať na audienciu k Sv. Otcovi, musí si zadovážiť, audienčný lístok, t. j. povolenie alebo pozvánku, ktorú na odporúčenie farára, alebo diplomatického zástupcu svojho národa pri Sv. Stolici, alebo rektora svojho národného kolégia v Ríme, prípadne niektorého vatikánskeho funkcionára vydáva Úrad hlavného komorníka (*Ufficio del Maestro di Camera*). Na audienčnom lístku je uvedené meno žiadateľa, prípadne počet osôb, ktoré ho sprevádzajú, ako aj čas audiencie. Pre pútnikov stačí pútnický preukaz. Súkromné a zvláštne audiencie bývajú v predpoludňajších hodinách, kým verejné len zriedkakedy pred dvanástou hodinou. Súkromné audiencie sa udeľujú v súkromnej knižnici čiže pracovni Sv. Otca, zvláštne a verejné v rozličných sieňach pápežského vznešeného bytu alebo v iných miestnostiach vatikánskeho Apoštolského paláca, do ktorého vedie hlavný vchod zo svätopeterského námestia cez takzv. **Bronzovú bránu** (*Portone di Bronzo*), ktorá sa nachodí na konci pravého stíporadia a dostala meno od toho, že je vyhotovená z bronzu. Túto bránu, ako aj ostatné vchody do Vatikánu stráži Švajčiarska garda, ktorá je zemskou ochranou pápežovou, kým mozaikový obraz Panny Marie, držaný sv. apoštolmi Petrom a Pavlom, umiestnený nad bránou, poukazuje na nebeskú pápežovu ochranu.

Za Bronzovou bránou, pri ktorej nám preverí lístok a ukáže nám cestu službu konajúci Švajčiarsky gardista, tiahne sa široká a dlhá chodba, zakončená nádhernými schodami, nazvanými Kráľovské schody (*Scala Regia*), vedúcimi do Kráľovskej siene, kým hneď vpravo od Bronzovej brány jednoduché schody *Pia IX.* vedú do Úradu hlavného komorníka (na konci druhej rampy vľavo) a na Svätodamazský dvor.

Svätodamazský dvor (*Cortile di San Damaso*) má podobu štvorca a je s troch strán obklopený pavlačami (*loggiami*) vatikánskeho Apoštolského paláca, kým zo štvrtej, južnej (vchodnej) uzaviera ho nízky portik, pod ktorým stoja pápežskí žandári a preverujú návštevníkov. Pavlače majú tri poschodia a ku vatikánskemu Apoštolskému palácu byly pripojené v XVI. storočí za pápežov Júlia II., Leva X. a Gregora XIII. S ich stavbou započal Bramante a zväčšej časti ich dokončil Raffael a jeho žiaci. Jednu z nich, nazvanú Raffaelovou pavlačou, Raffael a jeho žiaci aj vyzdobili (druhé poschodie ľavého krídla). Pavlače byly pôvodne otvorené a len v neskorších dobách dali ich pápeži zaskliť.

Prostredné (severné) krídlo pavlačí je ozdobené hodinami a v prízemí má portik, z ktorého je vchod ku schodom a výťahom, ktoré používa personál pápežskej kúrie. Pod stredným oblúkom portika je fontána, postavená za pápeža Sv. Damaza, podľa ktorého sa volá celý dvor.

V ľavom krídle pavlačí sú dva podjazdy. Prvý (bližšie k návštevníkovi) vedie do Maršáľkovho dvora (*Cortile del Maresciallo*), odkiaľ možno schodami vystúpiť do Kráľovskej siene. Druhý podjazd, ktorý je bližšie k fontáne, spája Svätodamazský dvor s dvorom Papagájim (*Cortile dei Papagalli*), pomenovaným tak podľa jednej nástennej maľby, odkiaľ cez dvor Borgiovskej veže (*Cortile della Torre Borgia*), príde sa na dvor Stráže (*Cortile dela Sentinella*). Konečne sa odtiaľto dostaneme na bývalé Pekárske námestie (*Piazza del Forno*), z ktorého sa rozvetvujú štyri ulice do rozličných častí Vatikánskeho Mesta. Prvá je Záhradná cesta (*Stradone dei Giardini*) a vedie vpravo popri Vatikánskom tajnom archíve (tu bola kedysi umiestnená aj vatikánska o-brazáreň) do Vatikánskych záhrad a k pápežským múzeám, ku ktorým je teraz vchod z *Viale Vaticano*. Druhá cesta sa volá Mincovnícky briežok (*Salita della Zecca*) a vedie popri budove bývalej pápežskej mincovne (*Palazzo della Zecca*), v ktorej po obsadení Ríma spojeneckými vojskami roku 1944 bolo umiestnené Slovenské vyslanectvo pri Sv. Stolici a našiel tu útulok na dlhý čas aj mimoriadny vyslanec a splnomocnený minister Karol Sidor. Touto cestou sa dostaneme do Vatikánskych záhrad. Tretia sa volá Vládna ulica (*Via del Governatorato*) a vedie k vládnej budove (*Palazzo del Governatorato*) a ku vatikánskej železničnej stanici. Štvrtá cesta sa volá Múrová ulica (*Via delle*

Fondamenta), po ktorej premávajú autá kardinálov a diplomatických zástupcov pri Sv. Stoliči a iných významných osobností, idúcich na audienciu alebo z audiencie u Sv. Otca.

Ako sme už spomenuli, prostredná, t. j. druhá pavlač ľavého krídla je takzv. Raffaelova pavlač, chýrečná svojou výzdobou, je vždy zastretá, aby slnce nepoškodilo farbistosť jej jedinečne krásnej dekorácie. Raffaelova pavlač je prístupná z Raffelových izieb a je vyhradená pre návštevníkov Vatikánskych múzeí. Z pavlače, tiahnucej sa pod ňou, t. j. z prvej pavlače je vchod do Sieni paramentov (Sale dei Paramenti), v ktorých sa Sv. Otec oblieka do bohoslužobných rúch, keď má ísť do Sixtovej kaplnky alebo do Svätopeterského chrámu. Z tretej pavlače je vchod do Státneho sekretariátu.

V pravom (východnom) krídle vatikánskeho paláca je podjazd do dvora Sv. Úradu (Cortile di S. Uffizio), odkiaľ je vchod do Vatikánskej banky (Istituto per le Opere di Religione) a ku schodom Pia X., po ktorých možno sostúpiť na ulicu Belvedere, vedúcu k bráne Sv. Anny.

V prostred tohto krídla sú Pápežské alebo Vznesené schody (Scala Papale, Scala Nobile), vedúce do bytu štátneho tajomníka na prvom poschodí a do pápežského vzneseného bytu na druhom poschodí paláca, kde bývajú obyčajne audiencie.

Niekedy však siene pápežského vzneseného bytu, ktoré sme opisali v predošlej kapitole nestačia pojať všetkých, ktorí idú k Sv. Otcovi, a preto v takomto prípade bývajú audiencie v niektorých iných miestnostiach vatikánskeho Apoštolského paláca, ale najmä v Kráľovskej sieni, Vojvodskej sieni a vo Dvorane požehnaní, do ktorých sa dostaneme od Bronzovej brány po Kráľovských schodoch.

Kráľovské schody (Scala Regia), ktoré spájajú vatikánsky Apoštolský palác so Svätopeterskou bazilikou, sú veľkým staviteľským dielom Gian Lorenza Berniniho. Zvláštnosťou týchto monumentálnych schodov je, že sa zdajú byť dlhšími do hĺbky, než, sú v skutočnosti, čo je dosiahnuté tým že sa jednotlivé časti schodov postupne zmenšujú. Kráľovské schody majú dve ramená a vedú do Kráľovskej siene, ktorá predchádza Sixtovu a Pavlovu kaplnku. S prvého ramena schodov vidno napravo jazdeckú sochu cisára Konštantína Veľkého a vľavo bránu do predsieni Svätopeterskej baziliky. Po týchto schodoch sostupuje Sv. Otec, keď ide otvárať alebo zatvárať sv. Bránu. Po nich sostupujú aj panovníci, hlavy štátu a vysoké osobnosti, keď po návšteve u Sv. Otca idú sa pokloniť k hrobu Sv. Petra.

Kráľovská sieň (Sala Regia) je nádherná priestraná miestnosť, v ktorej za starých čias pápeži prijímali panovníkov a ich veľvyslancov. Postavená bola v rokoch 1540-1573 podľa plánov Antonia da Sangallo Ml. Prekrásna štuková výzdoba klenby je dielom Pierina del Vaga, kým nástenné fresky, predstavujúce dôležité udalosti z pápežských dejín, sú prácami rozličných iných chýrnych maliarov.

Z Kráľovskej siene je vchod do Vojvodskej

siene (Sala ducale), ktorá mala pôvodne aj predsieň. Za pápeža Alexandra VII. Bernini spojil dôvtipne obidve miestnosti na jednu, nahradiac spojovací oblúk vkusnou štukovou záclonou. Vojvodská sieň bola reštaurovaná za pápeža Benedikta XV., ako o tom svedčia moderné nástenné maľby, zvečňujúce dve udalosti z jeho pontifikátu: Uverejnenie cirkevného zákonníka a Vyhlásenie Sv. Efrema Sýrskeho za Cirkevného Učiteľa.

Z kráľovskej siene je aj vchod do Sixtovej a Pavlovej kaplnky a ku schodom, vedúcim na Maršáľkov dvor. Na pravej strane tohto vchodu sa nachodí **Dvorana Požehnaní** (Aula delle Benedizioni), ktorá sa tiahne nad predsieňou Svätopeterskej baziliky a má preto aj jej rozmery. V pozdĺžnych stenách dvorany sú upravené balkóny, z ktorých jedny sa otvárajú do Svätopeterskej baziliky a druhé na Svätopeterské námestie. Z prostredného balkóna nad Svätopeterským námestím udeľuje Sv. Otec požehnanie «Urbi et Orbi» (Mestu Rímu a celému svetu).

Niekedy však ani tieto veľké spomenuté miestnosti nestačia pojať veľký počet osôb, ktoré by chceli vidieť Sv. Otca, vypočuť jeho vznesené slová a dostať jeho otcovské apoštolské požehnanie. Preto neraz verejné audiencie bývajú alebo vo Svätopeterskom chráme alebo pod holým nebom (napr. na Svätodamazskom dvore, Belvederskom dvore, alebo aj na Svätopeterskom námestí ktoré je akoby predsieňou Svätopeterského chrámu a celého Vatikánu vôbec).

— ka.

Americko-slovenski pútníci Paulina a Andrej Hlavatý z Lansford, Pa pod svätopeterskou kupolou

Z RIMSKEJ KRONIKY

Piatok, 2. júna. — Sv. Otec pápež Pius XII. mal meniny ale neoslavoval ich nijakým zvláštnym spôsobom. Po sv. omši, ktorú odslúžil vo svojej súkromnej kaplnke, odobral sa do pracovne, kde najprv prijal svojich najbližších spolupracovníkov, ktorí mu prišli blahoželať, a potom poskytol audiencie viacerým pútnikom. Predsedníctvo Svätopeterského dobročinného krúžku v Ríme poslalo sv. Otcovi, podľa dávnej obyčaje, koš krásnych kvetov a vybraného ovocia. Na štátny sekretariát Jeho Svätosti prichádzaly celý deň pozdravy a blahoželaní zo všetkých končín sveta. Vo Vatikánskom meste sa nepracovalo, lebo meniny sv. Otca sú považované za štátny sviatok. Na Apoštolskom paláci a iných budovách boli vyvesené pápežské zástavy.

Pondelok, 5. júna. — Po desaťročných úpravných prácach vatikánske krypty, rozprestierajúce sa pod Svätopeterským chrámom, boli znovu vysvätené a otvorené verejnosti. Vatikánske krypty majú teraz podobu trojloďovej podzemnej baziliky zakončenej apsidami. Pozdĺžne steny sú rozčlenené početnými kaplnkami a oltármi, ktoré boli zväčša rekonštruované zo zvyškov starej baziliky. Hlavný oltár je zasvätený sv. Petrovi a nachodí sa bezprostredne nad jeho hrobom. Vatikánske krypty slúžili v minulosti za nekropol, v ktorej sa pochovávali pápeži, kráľi, cisári, kardináli a iné význačené osobnosti. Dneská sa tam pochovávajú iba vysokí cirkevní hodnostári.

Stvrtok, 8. júna. — Na Svätopeterskom námestí konala sa v popoludňajších hodinách slávnostná procesia Božieho Tela. Na procesii za zúčastnil aj sv. Otec Pius XII., nesúc na prenosnom kľakátku Prevelebnú Sviatosť Oltárnu. Pred sv. Otcom vinul sa po námestí malebný pápežský spievod, pozostávajúci najmenej z 8.000 cirkevných a svetských osob. Za sprievodom štyria seminaristi niesli na ramenách umelecký relikviár s posvätným orvietskym korporale. Neprehľadné zástupy veriacich po celé dve hodiny spevom a modlitbami vebili Božského Spasiteľa a vzdávali verejnú úctu jeho Námestníkovi na zemi, ktorý po skončení procesie udelil prítomným eucharistické požehnanie.

Sobota, 24. júna. — V rámci obvyklých obradov, ktoré pre veľký nával pútnikov konaly sa výnimočne na Svätopeterskom námestí, bola za svätú vyhlásená bl. Maria Goretti, dcéra talianskeho poľnohospodárskeho robotníka, ktorá vo veku dvanástich rokov stala na mučenicou panenskej čistoty. Na obradoch bola prítomná aj jej matka 87 ročná Assunta Goretti a jeden brat. Bolo to prvý raz dejinách Cirkvi, čo matka bola prítomná svätorečeniu svojej dcéry a tiež prvý raz, čo svätorečenie konalo sa pod holým nebom.

Stvrtok, 29. júna. — Z príležitosti sviatku sv. Petra a Pavla, ktorý je najväčším sviatkom rímskeho pápežstva a mesta Ríma, vatikánska bazilika obliekla sa do sviatočného rúcha. Nad hlavným vchodom, cez ktorý celý deň prúdily zástupy veriacich, bola zavesená symbolická rybárska sieť, uvitá z čerstvej myrty. Starožitná bronzová socha sv. Petra, ktorej veriaci zvykli bozkať palec na nohe, bola priodita skvostným pápežským rúchom a korunovaná trojdielnou tiarou. Nad apoštolským hrobom konaly sa pontifikálne bohoslužby (ale sv. Otec sa na nich nezúčastnil). Podľa starodávnej obyčaje pápeži prichodia pomodliť sa na hrob sv. Petra v predvečer sviatku a pri tej príležitosti svätia pallia určené pre patriarchov, arcibiskupov a biskupov.

Nedeľa, 9. júla. — V nových pápežských budovách, ktoré stoja pred Svätopeterským námestím, bolo otvorených v prítomnosti vysokých cirkevných i svetských hodnostárov 5 medzinárodných výstav Svätého roku. Prvá výstava je venovaná cirkevnému umeniu misijných území, najmä Afriky, Azie a tichomorských ostrovov. Na druhej je zastúpené liturgické umenie východných cirkví. Tretia a štvrtá osvetľujú na základe grafických a fotografických dokumentov dejiny kresťanskej dobročinnosti a vývoj katolíckych aktivít sociálneho rázu. Piata má podať obraz o stave cirkevného umenia dnešného storočia, ale nie je ešte hotová.

ČO SI MOŽNO OBJEDNAŤ V SLOVENSKEJ INFORMAČNEJ KANCELÁRII?

1. Casopis « R I M »: I. ročník (1949) - Cena 2 doláre
 2. Casopis « R I M »: II. ročník (1950) - Cena 2 doláre
 3. Knižku « S V. R O K 1950 » od Jána Okáľa. Obsahuje všetko, čo slovenský katolík má vedieť o Svätom čiže Milostivom roku. Má 167 strán a 17 obrázkov - Cena 1 dolár
 4. Knižku « V A T I K A N - S I D L O N A - M E S T N I K A K R I S T O V H O » od Dr. Ignáca Zelenku. Obsahuje stručné dejiny a podrobný opis Vatikánu, v ktorom sídlia rímski pápeži. Má 235 strán, 10 plánov, 12 kresieb a 52 fotografií - Cena 2 doláre
- Pripravuje sa:
5. Knižka « S V. S T O L I C A » od Dr. Ignáca Zelenku - Cena bude udaná neskoršie.

Všetky objednávky ako aj peniaze alebo čeki posielajte v registrovanom liste na adresu:

Dr. IGNÁC ZELENKA,
Casella Postale 100 B,
Roma, Italia.

OBERAMMERGAU PO 17. ROKOCH.

I. - Desiatitisíce záujemcov z celého sveta, no predovšetkým z Nemecka, putuje dnes opäť do Oberammergau. Prichádzajú pešky, privádzajú ich moderné autocary a železničné vagóny a tých, ktorí i v zámorí zatúžia uvidieť svetoznáme pašiové hry, privádzajú do Európy lode a dopravné lietadlá.

Tohoto roku je o predstavenia týchto pašiových hier nebývalý záujem, a to preto, že až teraz, 5 rokov po ukončení vojny, bolo technicky umožnené opätovné predvádzanie hier. Pašiové hry v Oberammergau boli totiž v roku 1933. zakázané. Ich význam a duchovný kresťanský vplyv už vtedy ďaleko presahovali miestny rámec a apoštolom nacizmu a pohlúdenej novopohanskej filozofie, typu Rosenbergovho germánskeho mysticizmu, zdály sa nebezpečné. V roku 1933. nacizmus sa už nekompromisne hlásil o slovo a vládu a tak sa stalo, že v potlačovaní náboženského prejavu došlo aj na zákaz svetoznámych pašiových hier. A uplynulo dlhých 17 rokov, keď konečne začiatkom júna 1950 bolo v Oberammergau prvé slávnostné predstavenie pred zrakmi štátnikov, oficiálnych osobností, zástupcov tlače a ďalších 5000 hostí z celého sveta. Od tohoto dňa pokračuje predvádzanie pašiových hier nepretržite, týždenne je priemerne 5 predstavení a hry potrvávajú ešte celý júl, august a september.

II. - Oberammergau je malé, rázovité bavorské mestečko, ležiace asi 100 km juhozápadne od Mníchova. Rozprestiera sa v malebnom horskom kraji a tak ako všetky bavorské dediny a mestečká, vyznačuje sa typickou architektúrou svojich stavieb, historickou cennošťou svojich kostolov a kláštorov, dokumentujúcich náboženskú horlivosť bavorských katolíkov, a horskými typmi dobrosrdečných Bavorákov. Mužské obyvateľstvo Oberammergau osobitne ešte tým, že počínajúc malými, školákmi, až po starých dedov, všetci nosia dlhé vlasy a dospeli, pravda, aj prirodzené brady, lebo tak to vyžaduje réžia hier. Keďže v pašiových hrách účinkuje pri masových scénach niekoľko sto osôb, v Oberammergau niet domu, z ktorého by nepochádzal jeden, ba i dvaja-traja herci alebo herečky. Keď potom človek prejde sa po obci v taký deň keď sa nehraje, stretávané hercov pri ich každodennej robote a toto biblické vzozrenie celej dediny pôsobí na človeka zvláštnym dojmom. Tieto pašiové hry sú ozaj jediným mohutným divadlom svetovej úrovne, kde v šatnách a javiskovom zákulisí nepracujú holiči a vlásenkári, nijaké parochnie, nijaké líčidlá, každý hraje — povedal by som — v prirodzenom vydaní svojej osobnosti a predsa splňuje všetky podmienky, aké vyžaduje biblický obraz, posunutý 2 až 5 tisíc rokov do minulosti.

III. - História pašiových hier v Oberammergau siaha plných 316 rokov dozadu. Nijaký div teda, že z vyše tristoročnej tradície načerpaly

generácie týchto vidieckych amatérskych hercov toľko hereckej zručnosti, precítenosti a opravdovosti, že ich výkony sú ťažko predstihnuteľné a hry vo svojom obore nemajú nijakú konkurenciu na svete, hoci podobné pašie predvádzajú aj inde. Nad prirodzenými hereckými schopnosťami jednotlivých predstaviteľov hlavných osôb a najmä nad účinnosťou masových scén užasnuli už aj preslávení režiséri amerických filmových spoločností, ktorí videli predvedenie hier.

Prospekty, odborná literatúra a kroniky hovoria o histórii pašiových hier v Oberammergau toto:

V roku 1633. zúrila v týchto častiach Bavorska veľký mor. V tejto atmosfére strašidelnej núdze a veľkého našastatia stretli sa **šiesti** a **dvanásti** z obce (tento výrazový termín je doslovne prevzatý zo starej kroniky) na cintoríne pri miestnom kostole a tam kľáčiac pri vpadlých hrobch a stletých krížoch svojich predkov, složili slávnostnú prísahu, že v budúcnosti, každých 10 rokov, usporiadajú v obci nábožné hry zo života a utrpenia Pána. Od tejto chvíle nezomrel v obci už ani jediný človek na mor, hoci ešte mnohí postihnutí obyvatelia nosili na svojom tele príznaky tejto strašnej choroby.

Takto, podľa prísahy, boli v Oberammergau v roku 1634. predvedené po prvýraz pašiové hry, čo sa opakuje v istých intervaloch až po naše dni. Tieto hry predvádzaly sa najprv vo všetkej tichosti pre obyvateľstvo blízkeho okolia, ale rokami priberaly na popularite, až prúdily tu zástupy záujemcov zo všetkých krajín, zo všetkých svetadielov. Keď tohto roku mohlo riaditeľstvo a umelecké vedenie pašiových hier znova nadviazať na starú tradíciu, urobilo to pod tou devízou, že ďalším predvádzaním hier chce slúžiť obnove kresťanského ducha západnej Európy. A my k tomu dodávame: Kiežby čím skoršie mohli do Oberammergau prúdiť aj zástupy kresťanov strednej a východnej Európy oslobodenej zpod tmy bolševizmu.

IV. - Prvýraz stretol som sa so slovom Oberammergau ešte v školských rokoch. Už vtedy mali tieto pašiové hry svetový zvuk. V slove i obraze mohol sa o nich človek dozvedieť aj zo slovenských časopisov, ktoré dochádzaly skoro do každej katolíckej rodiny, ako Posol Božského Srdca, Pútnik Svätovojeťsky, Svätá rodina, atď. Vývoj životných osudov tak chcel, že nakoniec, po nejakých 20-25 rokoch, mohol som cestovať do Oberammergau nielen v myšlienkach, ale vo skutočnosti a vidieť tieto svetoznáme pašiové hry vlastným zrakom, nielen zrakom cudzích reportérov. O takéto nepriame videnie nebola by núdza, lebo dneska, keď tu v slobodnom západnom svete otvoríte akýkoľvek obrázkový časopis v takej alebo onakej reči, všade nájdete bohaté reporty o Oberammergau - takú svetovú popularitu má dneska táto

pred 300 rokmi bezvýznamná a morom navštievená bavorská dedina.

Keď sme došli ráno do Oberammergau, privítal nás neobyčklý ruch, desiatky a desiatky autocarov zo všetkých kútov Nemecka, mrviace se množstvo zvedavých ľudí. Všetko smerovalo k mohutnej klenutej stavbe, kde sa odohrávajú pašiové hry. Hľadisko: najväčšie divadlo aké som videl: s 5200 miestami na sedenie, oddelené je od javiska, ktoré sa skladá z normálnej scény a nádvorja jeruzalemských palácov, kde sa odohrávajú davové výjavy hier. Výstavba tohto mohutného amfiteátra stála okolo 5 miliónov nemeckých mariek.

Hľadisko bolo zaplnené do posledného miesta, úžasné more ľudských hláv. O hry je taký záujem, že okrem miest rezervovaných pre osobitné prípady, sú všetky predstavenia vypredané až do konca septembra. Keďže tohoto leta bolo programovaných asi 80 predstavení, shliadne pašiové hry tohoto roku nie menej ako 400 tisíc ľudí. Také množstvo kresťanov osvieži a upevní tu svoju vieru, po celých sedem a pol hodiny zahľadených do symboliky Starého i Nového Zákona, do historie božích vzťahov k človečenstvu, vyjadrených v texte chórov, v hre a v živých obrazoch zo starého Zákona. Jediné predstavenie trvá od 1/2 9 hod. ráno do 6. hod. večer s krátkou poľudňajúcou prestávkou. Ale najlepším príkladom pre príťažlivosť pašiových hier je skutočnosť, že hoci tu človek presedí celý deň, po neprespatej noci a namáhavom cestovaní, predsa ani len na chvíľku sa nenudí a neutrhne oči od hľadiska. Toto by za daných okolností nebolo možné v nijakom inom divadle na svete.

V. - Z technických dát o pašiových hrách uvediem ešte niekoľko číslíc: Textové úlohy, počínajúc Kristom a končiac Barabášom, má 57 ľudí. Orchester, majstrovsky doprevádzajúci hry, má 51 členov. Každý nový výjav uvádza na javisko chór 51 spevákov. Okrem toho pôsobia na javisku stovky statšov, predstavujúcich jeruzalemské davu, ktoré sa uplatňujú predovšetkým v masových scénach, hlavne pri vítaní Krista po príchode do Jeruzalema, pri súde na nádvorí Pilátovho paláca a pri krížovej ceste. Všetko, čo sa ukáže na javisku, prichádza je šatom verne priliehajúcim svojej dobe, čo najmä pri davových scénach pôsobí nezabudnuteľným dojmom toto more orientálnej pestrosti. Nakoľko umeleckými poradcami pri inscenovaní hier sú u najlepší znatelia antiky a staroveku, pašiové hry v Oberammergau približujú sa autentičnosti, ako kedy nejaká hra zo staroveku. Nezabudnuteľným dojmom pôsobily na mňa hlavne scény: odsúdenie Krista pred Pilátom a ukrižovanie na hore Olivetskej. Tam človek naozaj videl živého predstaviteľa Krista pribíjaného a visiaceho na kríži, videl po jeho stranách ukrižovaných lotrov - taktiež živých hercov. Márne sme prezerali scénu rôznymi divadelnými kukátkami, ani tak sme nemohli prísť na techniku, ako vôbec takeho scény možno divadelne previesť. Keby nebolo odznelo sedem Kristových viet na kríži a kontraverzia ukrižova-

ných lotrov, šlovek by bol skôr veril, že na krížoch nevisia živí predstavitelia, ale figuríny, výborne podobnújúce hercov. Takýchto technických neobyčajností vyskytuje sa vo hrách viac, ale to je staré tajomstvo Oberammergau, skryté ostatnému svetu. Aj preto počas hier neslobodno tu ani fotografovať, ani filmovať.

Samotná hra okrem prologu t. j. úvodu a epilogu čiže záveru, pozostáva zo 16 dejstiev. Každé dejstvo uvádza deklamačný prolog a potom predobraz a to takzvaným obrazom patričného biblického starozákonného výjavu, ktorý symbolicky kooperuje s patričným dejstvom, čerpajúcim námet s Nového zákona, konkrétne z posledného utrpenia Boho-Človeka. Tento živý obraz koloruje spevný a hudobný doprovod chóru a orchestra. Chór nastupuje na predjavisko z obidvoch strán do radového zástupu. Potom nasleduje skutočné jednanie, t. j. jedno zo 16 dejstiev pašiových hier.

Človek opúšťa večer hľadisko a Oberammergau v povznesenej a očistenej nálade a so slávnostnou dušou. My sme odchádzali v presvedčení, že tak ako zvíťazil kríž v Oberammergau nad nacizmom, zvíťazí v dohľadnom čase aj nad bolševizmom a potom budú tu chodiť aj katolíci zpoza druhej strany železnej opony, aby čerpali z prameňa viery. Potom bude sa tu opäť stretávať kresťanský západ a kresťanský východ.

Juraj Gajdoš Breza

«Mučenie sv. Alexandra» od P. Loveriniho vo Vatikánskej galérii moderného umenia

PADRE PIO

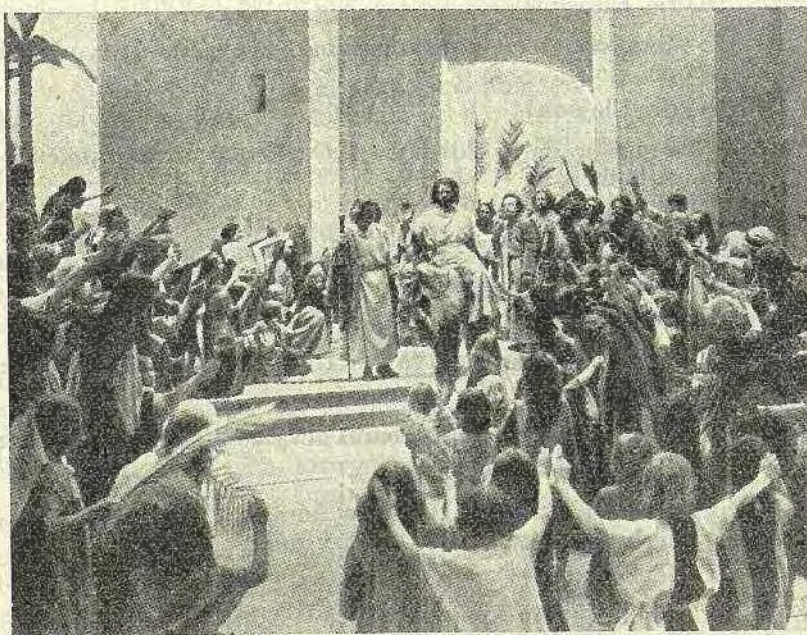
V. Posledné mesiace svojo pobytu v Itálii som sa stal širiteľom náboženských poznatkov so San G. Rotonda. Teším sa, že môžem oboznamovať iných o tejto svojej láske. Z rôznych častí Itálie posielam Padrovi Piovi dopisnice, podpísané literátmi a veličinami, ktoré ho milujú a obdivujú. Vynikajúci politik taliansky, Don L. Sturzo, na podanú mu dopisnicu bol napísal: «Modlite sa, prosím za mňa. Veľmi srdečne Vás zdraví Váš Sturzo» Z Florencie som bol Patrovi Piovi poslal kartu hromadných podpisov. Keď som bol naposledy s Jöergensenom, na Zelený štvrtok, v Assisi r. 1948, tento spisovateľ svetového mena, zapísal sám celú dopisnicu: «Predrahý Padre Pio. Ja nikdy, nikdy nezabudnem na naše stretnutie v minulosti. Som vážne chorý. Modlite sa prosím za mňa. Váš vzdy oddaný J. Jöergensen». Nie menej výrečný bol i pozdrav Salvanesciho, z Torína.

Ja svoje presvedčenie o Padrovi Piovi som bol zahrnul do listu, napísaného predstavenému kláštora v San. G. Rotondo začiatkom apríla r. 1948.

Slovutný a drahý pán Superior.

Dovoľte mi, prosím, aby som po istom časovom odstupe naznačil hrst svojich dojmov so San G. Rotonda, vzťahujúcich sa na Padra Pia. Oplývám šťastím, že som mohol vidieť a poznať Padra Pia. V našom živote sú stretnutia, ktoré sa nikdy neopakujú a nezabudajú. Dodnes som sa blížil iba k hrobkám svätých, ale Padra Pia považujem za žijúceho svätého. Padre Pio je môj nasilnejší dojem zo žijúcich osobností Itálie, ktorý si odnášam do Južnej Ameriky. Toto meno budem všade vyslovovať s úctou a obdivom. Je zaujímavé poznamenať, že krásna a svätá duša Padra Pia pozýva k sebe pútnikov z diaľky, aby ich zasvätila do čistej a nehynúcej lásky voči Spasiteľovi, voči p. Ježišovi. V San G. Rotondo cítiť nekonečnú lásku Božiu a nádheru tajomstiev, ktoré začíname rozumieť.

Aká radosť je to cítiť vôňu jeho stigmát! Ja v San G. Rotonde som tri razy cítil onú nebeskú vôňu. Tri razy, to jest v mene Sv. Trojice. Onen fakt sa potom zopakoval ešte raz v Ríme, a nedávno vo Florencii. Hromadne teda päť razy, tak ako

Slávnostný vjazd Kristov do Jeruzalema.
Záber z pašiových hier v Oberammergau.

Sv. Otec na letovisku. V nedeľu 16. júla t.r. sv. Otec Pius XII. presídlil sa s niekoľkými členmi svojho cirkevného a svetského dvora do pápežského letohrádku v Castelgandolfo, kde sa pravdepodobne zdrží až do konca októbra. Bude však dvakrát do týždňa prichádzať do Ríma, aby na verejných audienciách prijal pútnikov, ktorí mn budú chcieť vziať hold synovskej lásky a prijať od neho apoštolské požehnanie.

Noví svätci a svätice. V júni a júli boly Svätopeterskej bazilike ďalšie tri slávnostné kanonizácie čiže svätorečenia. Do zoznamu svätých boli zaradení: 11. júna taliansky biskup bl. Vincent Strambi, 24. júna talianska panna a mučienica bl. Maria Goretti a 9. júla equatorská národná hrdinka bl. Maria Anna Ježiškova de Paredes. Celkovo bolo v prvej polovici Svätého roku 7 kanonizácií a 5 beatifikácií. Další cyklus kanonizácií a beatifikácií sa začne v októbri.

Vyobcovanie z Cirkvi neposlušných kňazov. Zvláštnym dekrétom Posv. kongregácie snemovej zo dňa 29. júna t. r. sv. Otec pápež Pius XII. ustanovil: Samým činom (ipso facto) upadajú do exkomunikácie vyhradenej osobitným spôsobom Svätej Stolici: 1. - tí, čo robia uklady proti zákonitým cirkevným vrchnostiam alebo akýmkoľvek spôsobom sa usilujú podvrátiť ich moc; 2. - ten, kto bez kanonického menovania alebo ustanovenia sa zmocní cirkevného úradu, benefícia alebo hodnosti, alebo sa nechá do nich nezákonne uviesť, alebo si ich ponechá; 3. - tí, čo sa na zločinoch, vymenovaných v 1. a 2. bode, zúčastnia akýmkoľvek spôsobom, priamo alebo nepriamo.

Dokumentárny film o Svätom roku. Anglická filmová spoločnosť «Paths Film» nakrútila zaujímavý dokumentárny film, v ktorom sú zachytené všetky hlavné udalosti Svätého roku, ktoré sa doteraz odohraly vo Večnom meste, vo Svätej Ze-

mi a iných pútnických miestach. Dokumentárny film sa končí mierovým posolstvom pápeža Pia XII.

Boľševizácia slovenských škôl. Z nariadenia slovenských školských referátov konaly sa v rozličných mestách pracovné porady riaditeľov škôl. Na jednej z nich boli dané tieto boľševické úpravy: 1. Učiteľ sa nesmie modliť, ani nesmie dovoliť, aby sa deti modlili. Miesto modlitby deti musia spievať « Pieseň práce » na začiatku a na konci vyučovania. 2. Pracovné schôdze učiteľov musia byť le v ne-deľu aby učitelia nemali možnosť ísť do kostola. 3. Pozdrav pred a po vyučovaní je: Práci česť! Učitelia sa musia usilovať presvedčiť deti, aby aj mimo školy tak pozdravovali. Zaka-zuje sa aj tá úradná modlitba, čo bola pre všetky vyznania.

Modlitby za mier a svorné na-žívanie národov. Dňa 19. júla t. r. sv. Otec pápež Pius XII. vydal novú encykliku (okružný list), adresovanú na všetkých bisku-pov sveta, v ktorej opätovne žiada, aby vzhľadom na nebla-hú medzinárodnú situáciu, uspo-riadali v svojich diecézach ve-rejné modlitby za mier a svorné nažívanie národov. Encyklika bola vydaná v latinskej reči a podľa začiatočných slov volá sa « Summi maeroris ».

Výstraha pre katolíckych ro-dičov. Najvyššia posvätná kon-gregácia svätého úradu, ktorá má na starosti záležitosti viery a mravov, vydala 29. júla t. r. zvláštnu « výstrahu », v ktorej sa pripomína, že všetky komu-nistické alebo im podobné orga-nizácie, ktoré vychovávajú mlá-dež podľa materialistických a protikresťanských zásad boli exkomunikované 1. júla lan-ského roku. Preto katolícki ro-dičia alebo ich zástupcovia, ktorí zapísali deti do spomeutých or-ganizácií, nemôžu byť pripustení k svatostiam. Podobný trest sti-há aj ich deti. Učitelia, ktorí vy-chovávajú mládež podľa princi-pov, ktoré sú protivia kresťan-ským mravom, upadajú do ex-komunikácie osobitným spôs-obom rezervovanej sv. Stolici.

je päť rán Kristových. O svätosti Padra Pia sú presvedčení vy-nikajúci majstri, Ktorých som spoznal: Papini, Bargellini, Ni-cola Lisi, Primo Conti, La Pira, Salvaneschi, Don L. Sturzo, Jöergensen, etc. Títo tvrdia, že Padre Pio je autentickým svä-tým, ktorého matka Cirkev jedného dňa postaví na oltár. Takto my, hore uvedení budeme mať mocného ochráncu v nebi, apud Deum nostrum. N.B. Vo Florencii sme často diskutovali o Pa-drovi Piovi s Papinim, Bargellinim, Primo Contim, La Pirom, Matteucim ba i s kardinálom Della Costa a ja som zistil, že nejde u nich azda o povrchný dojem, ale presvedčenie. Napokon aj iní už dnes povestní mužovia, ako P. Lombardi S. J., P. Mondronne S. J., prof. E. Zolli, znamenitý apologet J. Giordani vysoko oce-ňujú Padra Pia.

Modlite sa, prosím za mňa. Som Váš v hlbokoj úcte oddaný. Dňa 13. mája pred nastúpením na loď v Janove, Padrovi Piovi som odoslal prísipis tohto znenia:

Predrahý Padre Pio.

Priblížila sa chvíľa môjho odchodu do Argentiny. Jeden z Vašich duchovných synov, úbohý Ernesto si Vás dovoľuje vyru-šiť a pozdraviť z celého srdca. Zároveň Vás prosí o Vašu spo-mienku v modlitbe ako tu na zemi, tak aj v nebi. Na svojej spia-točnej ceste do Itálie, po rokoch, rád by som Vás stretnul ešte raz tak oslnivého a nikdy nezabudnuteľného, ako nedávno. Som šťastný, že som Vás mohol poznať a silnejší znášať utrpenia. Nech je chválené presväté meno Ježiša dnes, zajtra, na veky.

Zostávam s výrazom dokonalej úcty a oddanosti:

Váš Univ. Prof. Dr. E. Zatko.

(Koniec)

PAUL CLAUDEL

Kyrie Elejson

Ty Bože, bytnosť všeobsiahla, Bože, bytnosť vševýrazná, Bože, jeden, avšak trojramenný strom:

Kyrie Elejson!

Ty Princíp, v ňom všezačiatok, Koniec, v ňom je nekonečnosť, Prítomnosť, v nej všesúzvuku zvon:

Kyrie Elejson!

Ty Otče; všetkých otče, — prameň, môj si prameň; Stvoriteľu, skrze neho som:

Kyrie Elejson!

Syn Boží, čo si Sila, čo si Slovo, čo si Osobnosti druhej stelesne-ným obsahom:

Kyrie Elejson!

Ty podstata, v nej spája sa, čo pyká a čo odpustenie dáva hriešnikom:

Kyrie Elejson!

Ty Ježišu, čo za spasenie ľudstva smrťou kríža vytrpel si skon:

Kyrie Elejson!

Duch Boží, čo si medzi dvoma Osobami nevysloviteľný dychu tón:

Kyrie Elejson!

Ty Duchu, všetko chápujúci, Duchu, v ňom sa všetko chápe, Dn-chu, — najvyšší dar dáva sa nám v ňom:

Kyrie Elejson!

Ty Hrímový, čo bleskom tkneš sa horstiev, ajhľa horia; Majestát, čo bydlíš v nebesiach a hádžeš hrom:

Kyrie Elejson!

Preložil Emil B. Lukáč.

LEGENDA O SMRTI SV. CYRILA

Roku 867 vybrali sa svätí bratia Cyril a Metod do Ríma, aby vzdali pápežovi hold synovskej úcty a poslušnosti. Dali si tam vysvätiť ba kňazov žiakov, ktorých si vychovali na Rastislavovom Slovensku a v Kocelovej Panónii.

V Ríme sa cítil sv. Cyril neobyčajne dobre. Jeho vnímavá duša objavovala ustavične nové a nové pramene milosti. Každú chvíľku voľného času využil na navštevovanie pamätných miest, kde rozmýšľal o živote tých, čo tam príkladne žili, alebo hrdinsky zomreli. Z ich slov a z ich skutkov čerpal povzbudenie i odhodlanie vytrvať na ceste, na ktorú sa dal.

Zapáčil sa Pánovi jeho duch i rozhodol sa, že si Cyrila v Ríme ponechá, lebo nádoba jeho svätosti je už naplnená.

I postihly svätca mnohé trápenia a upadol do choroby. Nemoc sa zhoršovala so dňa na deň. Keď už trpel viac dní, zjavil sa mu Pán, sediaci na tróne, čo bol nad slnko jasnejší, kývol mu, akoby ho volal a podával mu palmu víťazstva.

Keď vytrženie prešlo, riekol sv. Cyril svojmu bratovi Metodovi: Boh si ťa vybral na ťažkú prácu, brat môj, a ja pomáhal som ti, dokiaľ som mohol, ale viac ti už pomáhať nebudem.

— Co ti vnuká takéto chmúrne myšlienky? — spytoval sa Metod.

— Nie chmúrne, ale preradosné, lebo hľa zjavil sa mi Pán a anjeli jeho spievali žalm: Do domu Hospodinovho vojdeme... a Pán pozval ma, aby som vstúpil... Zaplesal nad tým duch môj a srdce sa nesmierne zaradovalo.

— Co teda, urobíš, ty, šťastlivejší z nás, aby si sa dôstojne pripravil na odchod k Bohu, Otcu nebeskému?

— Vstúpim do kláštora, aby som sa zbavil všetkého, na čom je čo len aký-taký kúsok svet-skosti a venujem sa jedine svojej nesmrteľnej duši.

I poprosili pápeža, aby to dovolil.

Sv. Cyril etihodným mníšskym rúchom obliekol na seba nového, dokonalejšieho človeka. Jeho horlivosť v službe božej sa zdvojnásobnila a túžba po Bohu stisínásobnila. I potešil sa: Odteraz nie som sluhom ani cisára, ani nikoho na zemi a patrím len Všemohúcemu... On urobil zo mňa to, čo som. Z ničoho ma stvoril, aby som bol. A som, a budem v Jeho sláve naveky. Amen.

Na druhý deň prijal mníšske meno Cyril. Tým okamihom celkom zabudol na všetku svoju bývalú svetskú slávu, na byzantský panovnícky dvor, na vysoké úrady, ktoré zastával a myslel iba na seba a na tých, ktorých mu sveril Pán.

Keď už bol na smrteľnej posteli, zavolať k sebe nitrianskeho žiaka Gorazda, jedného z najstarších a najväznejších učeníkov a riekol mu: Si najstarší a najkúsenejší, nuž pomáhaj mojemu bratovi Metodovi v ťažkej a zodpovednej práci. Kým len budeš s ním, bude i milosť Pánova s tebou a požehnanie nebies bude ťa sprevádzať po všetky dni života.

— Otče, stane sa podľa vôle tvojej, — sľúbil Gorazd. A Cyril bol istý, že sa to slovo vyrovná skutku, ba že skutky budú väčšie, ako možno slovami prisľúbiť. Gorazd bol predsa Sloven a ako taký bol priamy a neústupný syn svojej zeme, ktorá rodí tvrdé, nepoddajné a dôsledné charaktery.

A keď sa priblížila hodina, v ktorej mal svoju šľachetnú dušu odovzdať do rúk Stvoriteľa, keď mal presídliť do večných stánkov, pozdvihol ruky svoje k Bohu a so slzami radosti v očiach sa modlil: Pane, ktorý vždy vyslyšíš tých, čo plnia vôľu Tvoju, a boja sa Ťa i zachovávajú Tvoje prikázania, vyslyš modlitby a prosby moje a zachovaj svoje verné stádo, ktorému si mňa, ne-súceho, ustanovil za pastiera! Ochraňuj slovenský národ v krajoch veľkej Moravy a Panónie a zveľaď tam Cirkev svoju! Soskup ich všetkých v jednote ducha! Tých, čo sa ti rúhajú, zbav zlosti a ukáž im cestu k sebe!

Modlitbu svoju končil ako Spasiteľ po poslednej večeri: Ktorých si mi dal, odovzdávam Ti všetkých ako Tvojich.

I pobozkal všetkých svätým bozkom a sľúbil im pomoc a podporu v nebesiach.

A hľa, jeho izbietka i kláštorné chodby naplnily sa jasom, lebo anjeli Pánovi prišli, aby spre-vádzali dušu spravodlivého, ktorého život bol jediným, nepretržitým veľkým skutkom lásky a pokory. S nadzemských výšin bolo čuť slávnostné anjelské spevy.

Aj rímske zvony rozzvučaly sa samy od seba majestátnym hlasom, doplňujúc tak anjelský chór. Ľudia vychádzali na ulice Večného mesta a pýtali sa jeden druhého: Kto prichádza? — Nazdávali sa, že sa vyzváňa na počesť nejakého panovníka, ktorý prichodí složiť hold Petrovmu nástupcovi.

— Nik neprichodí, ale odchodí. Svätec zomrel, — nieslo sa o chvíľu od úst k ústam.

A každý, kto len mohol, náhlil sa, aby sa povzbudil ostatným pohľadom na mŕtveho svätého. Prichodili zdraví a prichodili aj nezuživí, plní viery a nádeje na uzdravenie. A hľa, nejedného opustila nemoc v tú chvíľu, keď sa dotkol svätcových pozostatkov, ba neraz, len čo na ne pozrel.

Zvesť o mimoriadnych a neobyčajných milostiach, čo obdržal Konštantín-Cyriľ od Pána a zvesť o mnohých zázrakoch, čo sa staly na jeho príhovor, dostala sa aj do uší samého pápeža. I riekol biskup biskupov: Učiníme mu pohreb, aký sa konáva len Petrovým nástupcom. Boh takúto výnimku iste dovolí.

A stalo sa, ako chcel. Telo blahoslaveného Cyrila pochovali do chrámu sv. Klimenta, na pravú stranu oltára.

Počet nečakaných uzdravení a iných zázrakov, ktoré začaly hneď po svätčovej smrti, rozmnožoval sa so dňa na deň.

Tak oslávil Boh pamiatku apoštola svojho Cyrila.

Ján Domasta

ZO ŽIVOTA SLOVENSKEJ INFORMAČNEJ KANCELÁRIE

Vatikánsky rozhlas o knihe Dr. Zelenku. Vatikánsky rozhlas priniesol dňa 26. júna t. r. obširnú zprávu o knihe Dr. Zelenku « Vatikán, sídlo Námetníka Kristovho ». Zo zprávy uvádzame: « Kniha « Vatikán » je v pravom slova smysle praktickým sprievodcom po vatikánskom Apoštolskom paláci. Jej autor sa na začiatku zmieňuje vo všeobecnosti o dejinách celého paláca a na konci o pápežskom byte, hlavne o tých častiach, ktoré majú veriaci možnosť vidieť počas audiencií. Oboznamuje čitateľa aj so samými audienciami ». — « Ostatná časť, teda takmer celá kniha, je venovaná vatikánskym galeriám a múzeám. Najprv podáva všeobecný popis, potom jednotlivé najvýnikajúcejšie diela s patričnými vysvetleniami. Obsahuje 10 plánov, 12 perokresieb a vyše 50 fotografií, ktoré čitateľovi, nemajúcemu možnosť navštíviť Večné mesto, dávajú jasnú predstavu o vatikánskom paláci a živo mu ho znázorňujú, takže kniha ho po ňom sprevádza, ako keby sa skutočne pohyboval po jeho miestnostiach a vedie ho k obdivovaniu ich kultúrnych a umeleckých hodnôt ».

« Kniha « Vatikán, sídlo Námetníka Kristovho » má trvalú hodnotu, takže možno dúfať, že našim bratom pod Tatrami tiež raz bude slúžiť ako učiteľ doma a sprievodca po sídle neúnavného hlásateľa opravdivého a trvalého pokoja, horlivého pracovníka za slobodu všetkýchdiatok Božích ».

Vzácná návšteva z Japonska. Dňa 4. mája priletel do Ríma s nedp. biskupom Tigushim z Ozaka známy slovenský misionár vdp. František C. Babulík, ktorý je už dlhší čas generálnym vikárom v Nagoye. Vdp. Babulík prišiel do Večného mesta nielen pre jubilejné odpustky, ale aj aby tuná vybavil rozličné misijné záležitosti. Preto hneď v prvých dňoch bol spolu s niekoľkými japonskými cirkevnými i svetskými hodnosťarmi prijatý sv. Otcem na súkromnej audiencii, z ktorej v našom časopise prinášame krásny obrázok. Počas svojho pobytu v Ríme vdp. Babulík navštívil viacrazy aj redakciu « Ríma » a prejavil o našu prácu mimoriadny záujem, za čo mu srdečne ďakujeme.

Pozdrav zo Svätej Zeme. Ešte začiatkom júna dostali sme srdečný pozdrav zo Svätej Zeme, ktorému sme sa veľmi potešili. Poslali nám ho naši milí čitatelia a priatelia Paulína a Andrej Hlavatý z Lansford, Pa, ktorí v tomto Svätom roku navštívili všetky hlavnejšie pútnické miesta v Europe. Počas návštevy Večného mesta, ktoré si obzreli v našej spoločnosti, boli prijatí aj Sv. Otcem Píom XII. na audiencii a mali jedinečnú príležitosť uctiť si posvätný Orvietský korporál, ktorý práve v tých dňoch bol priveze-

ný do Vatikánu. Rodine Hlavatých, za krásnu spomienku vyslovujeme najúprimnejšie poďakovanie.

Vznešené skutky našich odberateľov. Niektorí naši odberatelia namiesto púte do Ríma, ktorú z vážnych príčin si nemohli dovoliť, vykonali v tomto Svätom roku viacero vznešených skutkov, z ktorých aspoň daktoré zaznamenávame. Tak na pr. Mr John Haky, Cleveland, Ohio, poslal do Ríma 50 dolárov s tým, aby polovička obnosu bola odovzdaná Sv. Stolici na úhradu trov spojených s organizovaním Milostivého roku a polovička venovaná na výzdobu Cyrilometodejskej kaplnky. Mr Paul Szakmar, Johnstown, Pa sa zasa dal zapísať do Omšového spolku v Ríme a obetoval na ten cieľ 50 dolárov. Okrem toho objednal u chýrneho holandského maliara vo Večnom meste umeleckú reprodukciu obrazu Panny Marie Božskej Lásky, ktorá zachránila Rím od vojnovnej skazy, a chce ju venovať jednomu ženskému kláštoru v Amerike.

Galeria predplatiteľov. Do galerie predplatiteľov pribudlo opäť niekoľko nových. Je to zásluha predovšetkým našich horliteľov, ktorí za časopis « Rím » neprestávajú pracovať. **Kanada:** Prof. Ladislav Silaj, Toronto, Ont. nám získal P. Ryšavého, J. Matiaška, M. Cáríka, E. Molnárovú z Toronta a J. Melicherčíka z Oshavy. Juraj Čvirik, Gerladton, Ont. a Jozef Harnádek, Alvinston, Ont. sa sami prihlásili.

USA: Maurice Božek, Chicago, Ill. nám priviedol Paulinu Suboch a Sestry sv. Cyrila a Metoda z Chicaga; Kristína Bleskáňova, Whiting, Ind. nám získala Vendela Francka z Whiting, Ind. Sami sa prihlásili: Andrej Hlavatý, Lansford, Pa; George Svit, Linden, N. J.; Andrew B. Gaydos, Philadelphia, Pa; Steve K. Duriga, Rosebush, Mich; John Jasik, Detroit, Mich; a Michael Miklošovič, Muskegon Heights, Mich. **Venezuela:** Ladislav Šandor, Caracas, nám získal Ferd. Hrosa z Caracasu. **Argentína:** Agnesa Boris, Buenos Aires, sa sama prihlásila. **Japonsko:** Rev. Francis C. Babulík, Nagoya, sa tiež sám prihlásil. — Všetkých nových v našom kruhu srdečne vítame a horliteľom, najmä však p. prof. Lad. Silajovi, ktorý nám v tomto Svätom roku získal už 35 nových, za láskavosť preukázanú voči nášmu časopisu srdečne ďakujeme.

Album dobrodincov. Na podporu časopisu « Rím » a na ciele SIK dobrosrdečne obetovali USA: Andrej Hlavatý, Lansford, Pa, 25 dol.; Jozef Gondar, New York, 10 dol.; Tekla Doman-sky, Monroe, Mich. 15 dol.; F. Prigoda, New York, 6 dol. — Na sv. obše: John Hudak, Johnstown, Pa. 5 dol. — Pán Boh zaplať!

RÍM

Slovenský katolícky časopis, vydáva Slovenská Informačná Kancelária v Ríme. Vychodí mesačne. Za redakciu zodpovedá Pietro Chimelli. Tlačí Tipografia Pio X - Roma. Predplatné na rok: dva doláre. Adresa redakcie a administrácie: Dr. Ignác Zelenka, Casella Postale 100 B, Roma, Italia